

Bölüm 9

GÖRÜCÜ USULÜ VE FLÖRTÜN EVLİLİK SONRASINDA AİLE YAPILARINI BELİRLEYİCİ ETKİSİ

A. Muhsin YILMAZÇOBAN¹
Fethi GÜNGÖR²

1. GİRİŞ

Evlenmeye aday birey, evlilik öncesinde zihniyet dünyasında çelişkiler yaşayabilmektedir. Acaba günümüzün kadın ve erkeği geleneksel ile modern aralığının neresinde durmaktadır? Birey ve çevresi bu yöndeki tavrı ile evlilik sonrası mutluluğu sağlayabilmiş midir? Eşini seçerken kendisinin ve karşısındakinin “farkındalığına” varabilmiş midir? Geleneksel ve modern anlayış bakımından evlilik öncesi ilişki tercihinde ve davranışında, görücü usulü ve flört arasında hangisine yakın tutumlar içindedir?

Araştırmalarda evlilik öncesi ilişki biçimlerine önem verilmelidir. Zira bu alandaki eksiklikler, boşanmalara kadar varan ağır sonuçlara sebebiyet verebilmektedir. Zamanın ilişkiler örgüsüne karşı form ve şekil bakımından hayatiyetini korumakta zorlanan görücülük, işlevselliğini yitirme tehdidiyle karşı karşıya kalmış vaziyettedir.

Günümüzde hatalı da olsa, evlenilecek kişinin uzun süreli tanınmasının gerektiği gibi yaygın bir kanaat vardır. Buna karşılık görücülüğün fazlaca katı ve keskin kurallar ve normlar barındırdığı kabul edilmektedir. Dolayısıyla derinlikli araştırmalarla bugünün ilişki örgüsüne karşılık gelebilecek çözümler üretilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu çalışmada farklı ilişki tiplerinin aşamalarını analiz etmenin dışında ortaya çıkan en önemli sonuçlardan birisi şudur: Batı tarzı ilişki biçimi olan flört, daha

* Bu çalışma, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Prof. Dr. Fethi Güngör'ün danışmanlığında yürütülen ve 21.02.2008 tarihinde başarıyla tamamlanan “Flört ve Görücü Usulü Evliliklerde Psiko-Sosyal Özelliklerin Etkisi: Demirci Örneği” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Gümüşhane Üniversitesi, İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler Bölümü, muhsinyilmazcoban@gmail.com ORCID iD: 0000-0001-7134-7624

² Prof. Dr., Yalova Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, fethi.gungor@yalova.edu.tr ORCID iD: 0000-0003-2581-0205

KAYNAKÇA

- Backman, C. W. (1981). Attraction in interpersonal relationships, in: M. Rosenberg and R. H. Turner, Social psychology, sociological perspectives. New York: Basic Books.
- Demirci, S. (2005). *Ve aşk evliliğin ellerinden tuttu*, İstanbul: TİMAŞ Yayınları.
- Erkal, M. E., Baloğlu, B. ve Baloğlu, F. (1997). *Ansiklopedik sosyoloji sözlüğü*, İstanbul: Der Yayınları.
- Hortaçsu, N. (2002). *Çocuklukta ilişkiler: Ana baba, kardeş ve arkadaşlar*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Hortaçsu, N. (2003). *İnsan ilişkileri*, Ankara: İmge Kitabevi.
- Huston, T. L., Surra, C. A., Fitzgerald, N. M. and Cate, R. M.(1981). from courtship to marriage: Mate selection as an interpersonal process, New York: Academic Press.
- Kızılcılık, S. ve Erjem, Y. (1992), *Açıklamalı sosyoloji terimleri sözlüğü*, Konya.
- Kongar, E. (1978), *İnsanı yönlendirme ve sosyal hizmetler*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Kurtkan, A. (1993). Sağlıklı sanayileşmenin sosyal temelleri, *Sosyoloji Konferansları 24*, İstanbul: İ.Ü. Yayınları.
- Kurtkan, A. (1982). *Genel sosyoloji*. Ankara: Filiz Kitabevi
- Özabacı, N. (2004). *Evlilik öncesi ilişkiler, evlilik okulu*, İstanbul: Remzi Kitabevi,
- Özgülven, İ. E. (2000). *Evlilik ve aile terapisi*, Ankara: PDREM Yayınları.
- Tarhan, N. (2006). *Evlilik psikolojisi*, 1. Baskı, İstanbul: TİMAŞ Yayınları.
- TÜİK, (2007), *2006 Türkiye aile yapısı araştırması*, Ankara: TÜİK Yayını, Ankara.
- Yılmazçoban, A. Muhsin (2008), *Flört ve görücü usulü evliliklerde psiko-sosyal özelliklerin etkisi: Demirci örneği*, Yayınlanmamış doktora tezi, Sakarya.
- Yılmazçoban, A. Muhsin (2016), Türk aile yapısında evlilik öncesi süreç etkisi görücü ve flört tipi yapılanma, *Turkish Studies (Prof. Dr. Hayati Akyol Armağanı)*, Volume 11/2, pp.1317-1340.
- Yılmazçoban, A. Muhsin (2020a), Toplumsal cinsiyet ve feminizmde Doğu ve Batı toplumlarında zihniyet ve kültür farkı, *International Journal of Disaster Recovery and Business Continuity*, Volume 11/ 2, p.189-202.
- Yılmazçoban, A. Muhsin (2020b), *Kadının ev merkezli yapılanmasıyla istihdamının planlanması ve evlilikle başlayan “evlilik maaşı” Uygulaması*, Ankara: Akademisyen Yayınevi.

TAVSİYE EDİLEN KAYNAKÇA

- Arslantürk, Z. ve Amman, T. (2001), *Sosyoloji: kavramlar, kurumlar, süreçler, teoriler*, İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- Bacanlı, H. (2002), *Psikolojik kavram analizleri*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Boyacıoğlu, A. S. ve Alakese, H. (1972), *Her yönü ve her şeyi ile Demirci*. İstanbul: Eko Matbaası.
- Cüceloğlu, D. (2006). *Başarıya götüren aile*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çağatay, N. (1988). *Bir Türk Kurumu Olan Ahilik*. Ankara: Ankara Yayınları.
- Çimen, L. (2003). *Türk ailesinde karar mekanizmaları ve kadının rolü*, Yayınlanmamış Doktora tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Duncan, S. F. and Box, G., (1996). Racial and gender effects on perceptions of marriage preparation programs among college educated young adults, *Family Relations, USA*.
- DİE (2002). Yoksulluk Çalışması Raporu, <http://www.tuik.gov.tr/19.12.2007>
- Duben, A. (2002). *Kent, aile, tarih*, 1. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Gençtan, E. (1995). *Psikodinamik psikiyatri ve normal dışı davranışlar*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Goody, J. (2004). *Avrupa’da aile*, Çev., Serpil Arısoy, İstanbul: Literatür Yayıncılık.
- İbrahimi, D. (1998), *Evlilik kurumu ve aileye yönelik psiko-sosyal hizmetler*, Yayınlanmamış doktora tezi, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1990). *İnsan-aile-kültür*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1995). *Aileye yaklaşımda bir kuramsal çerçeve ve aile değişim modeli, Aile Kurultayı*, Başbakanlık Ankara: Aile Araştırma Kurumu.
- Kandiyoti, D. (1997). *Cariyeler bacılar yurttaşlar kimlikler ve toplumsal dönüşümler*. İstanbul: Metis Kadın Araştırmaları Yayını.
- Kocadere, M. (1995), *İyi ve kötü evliliklerini belirlemeye yönelik betimsel bir çalışma*, Basılmamış

Güncel Psikoloji Araştırmaları

yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri, İzmir.

Özgüven, İ. E. (1994), Üniversite öğrencilerinin evlilik ve eş seçmeye ilişkin tercihleri, *I. Aile Kurultayı Kongre Kitabı*, Ankara.

Sallan Gül, S. (2005). *Türkiye’de yoksulluğun kadınsılaşması. Amme İdaresi Dergisi*, 38 (1), 25-45.

Tezcan, M. (1981), *Kuşaklar çatışması*. Ankara: Kadioğlu Matbaası,

Ülgener, S. F. (1991), *İktisadi çözülmenin ahlak ve zihniyet dünyası*, İstanbul: Der Yayınları.

Vincent, M. (1978), *Toplum ve kadının kurtuluşu*, İstanbul: Konuk Yayınları.

Zimmerman, C. C. (1964), *Yeni sosyoloji dersleri*, Çev., A. Kurtkan, İstanbul.

Woody, R. H. and Woody, J. D. (1973), *Sexual marital and familial relations*, USA: Bannerstone House, Illinois.